

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ, ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΥ054	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο (Χειμερινό)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βιωματικές Διδακτικές Τεχνικές: Εφαρμογές στην Περιβαλλοντική και Γεωγραφική Εκπαίδευση Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και βιωματικές μαθησιακές δραστηριότητες	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου – Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=703		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την αναγκαιότητα της βιωματικής μάθησης στην Περιβαλλοντική και Γεωγραφική Εκπαίδευση (Π&ΓΕ).
- Προσδιορίζουν τις βασικές παιδαγωγικές αρχές της βιωματικής μάθησης.
- Εισάγουν βιωματικές διδακτικές τεχνικές στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής και της Γεωγραφικής Εκπαίδευσης στο Δημοτικό σχολείο.
- Σχεδιάζουν και υλοποιούν μαθησιακές δραστηριότητες που βασίζονται σε διδακτικές τεχνικές όπως ο καταγισμός ιδεών, η χαρτογράφηση εννοιών, το παιχνίδι ρόλων, η διαλογική αντιπαράθεση, το ηθικό δίλημμα και η μελέτη πεδίου.
- Αναπτύσσουν και υλοποιούν σχέδια μαθήματος που αξιοποιούν βιωματικές διδακτικές τεχνικές.
- Σχεδιάζουν και υλοποιούν projects στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής και της Γεωγραφικής Εκπαίδευσης στο Δημοτικό σχολείο.
- Διερευνούν, αναλύουν και κατανοούν βασικές διαστάσεις περιβαλλοντικών και γεωγραφικών ζητημάτων στο πλαίσιο της ενασχόλησής τους με τις διδακτικές τεχνικές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Άλλες...

.....

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα ιδιαίτερα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά που διακρίνουν την Περιβαλλοντική και τη Γεωγραφική Εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα η διεπιστημονική και ολιστική προσέγγιση των περιβαλλοντικών-κοινωνικών ζητημάτων με τα οποία ασχολούνται, η κριτική και συστημική σκέψη, η ανάλυση και διασαφήνιση αξιών και η καλλιέργεια της ικανότητας δράσης των πολιτών, υπαγορεύουν την αξιοποίηση διδακτικών τεχνικών που μπορούν να καλλιεργήσουν τα χαρακτηριστικά αυτά στους εκπαιδευόμενους. Σε αυτό το πλαίσιο, το συγκεκριμένο μάθημα πραγματεύεται μια σειρά από βιωματικές διδακτικές τεχνικές, όπως ο καταγισμός ιδεών, η χαρτογράφηση εννοιών, το παιχνίδι ρόλων, η διαλογική αντιπαράθεση (debate), το ηθικό δίλημμα και η μελέτη πεδίου. Παράλληλα πραγματεύεται τη μέθοδο project, μια στρατηγική στην οποία στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό η υλοποίηση της Περιβαλλοντικής και της Γεωγραφικής Εκπαίδευσης στο Δημοτικό Σχολείο. Οι φοιτήτριες/τές, αφού γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη διαδικασία σχεδιασμού κάθε τεχνικής, εμπλέκονται με βιωματικό τρόπο στην υλοποίησή τους. Οι τεχνικές υλοποιούνται αξιοποιώντας υπαρκτά περιβαλλοντικά και γεωγραφικά ζητήματα και δεδομένα. Σε αυτή τη βάση οι φοιτήτριες/τές κατανοούν βασικές περιβαλλοντικές και γεωγραφικές έννοιες και εξοικειώνονται με τη διερεύνηση των ποικίλων και συχνά αλληλοσυγκρουόμενων διαστάσεων των ζητημάτων της αειφορίας σε διεθνές και τοπικό επίπεδο.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, βιωματικές δραστηριότητες
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Παρουσιάσεις με μορφή PowerPoint, Χρήση του e-course για παροχή επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού, Αναζήτηση

<p>Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>πληροφορίας και υλικού στο διαδίκτυο, Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας /εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 300 1023 398">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 300 1358 398">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 405 1023 465">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 405 1358 465">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 472 1023 571">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 472 1358 571">48</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 577 1023 638">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1027 577 1358 638">31</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 645 1023 705">Πρακτική άσκηση</td> <td data-bbox="1027 645 1358 705">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 712 1023 772">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1027 712 1358 772">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 779 1023 840"></td> <td data-bbox="1027 779 1358 840"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 846 1023 907"></td> <td data-bbox="1027 846 1358 907"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 913 1023 974"></td> <td data-bbox="1027 913 1358 974"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 981 1023 1041"></td> <td data-bbox="1027 981 1358 1041"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 1048 1023 1093">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1048 1358 1093">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	48	Συγγραφή εργασίας	31	Πρακτική άσκηση	4	Εξετάσεις	3									Σύνολο Μαθήματος	125	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	48																							
Συγγραφή εργασίας	31																							
Πρακτική άσκηση	4																							
Εξετάσεις	3																							
Σύνολο Μαθήματος	125																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Γραπτή εργασία & Συμπερασματική αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή/και πολλαπλής επιλογής.</p>																							

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
--	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ (Από τον Εύδοξο):

- Βασάλα, Π., Φλογαΐτη, Ε. (2004). Ο Κόσμος της Θάλασσας: Διαθεματική προσέγγιση. Εναλλακτικές Διδακτικές Τεχνικές και Σχέδια Εργασίας, Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Δημητρίου, Α. (2009). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Περιβάλλον, Αειφορία. Θεωρητικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Γεωργόπουλος, Α., Τσαλίκη, Ε. (1993). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Αρχές, Φιλοσοφία, Μεθοδολογία, Παιχνίδια & Ασκήσεις, Αθήνα: Gutenberg.
- Lilian Katz, Judy Harris Helm (2012). *Η μέθοδος project στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Επιστ. επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Χρυσ αφίδης, Κ., Κουτσουβάνου, Ε. Αθήνα: Μεταίχιμο.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται μέσα από το e-course.
- Δασκολιά, Μ. (2004). Θεωρία και Πράξη στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Ηλιοπούλου, Ι. (2005). Ιστοριογραμμή - Storyline: Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο Νηπιαγωγείο και τις Πρώτες Τάξεις του Δημοτικού: Παραδείγματα ανάπτυξης θεμάτων για την ευέλικτη ζώνη. Αθήνα: Ελάτη.
- Λιαράκου, Γ., Φλογαΐτη, Ε. (2007). Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις, Αθήνα: Νήσος.
- Παπαδημητρίου, Β. (1998). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Σχολείο: Μια Διαχρονική Θεώρηση, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιωργος Δαρδανός.
- Ταμουτσέλη, Κ. (επ) (2009). Δημιουργώντας Βιώσιμα Σχολικά Περιβάλλοντα, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Τσαμπούκου-Σκαναβή, Κ. (2004). Περιβάλλον και Κοινωνία: Μια Σχέση σε Αδιάκοπη Εξέλιξη, Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.
- Φλογαΐτη, Ε. (2011). Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα, Α έκδοση 1993).
- Φλογαΐτη, Ε. (2011). Εκπαίδευση για τον Περιβάλλον και την Αειφορία, Αθήνα: Πεδίο (2006, Ελληνικά Γράμματα).
- Φλογαΐτη, Ε., Βασάλα, Π. (επ.) (1999). Το Ενεργειακό Ζήτημα, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χρυσ αφίδης, Κ. (1994). Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία, Αθήνα: Gutenberg.
- Frey, K. (1998). Η «Μέθοδος Project»: Μια Μορφή Συλλογικής Εργασίας στο Σχολείο ως Θεωρία και Πράξη, Μάλλιου, Κ. (μτφ), Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.